

F. t. l. om tilskud til de offentlige veje.

Bemærkninger til lovforslaget.

Foranstående lovforslag er udarbejdet på grundlag af det „Forslag til lov om motorafgifternes anvendelse“ (i det følgende benævnt udkastet), som indeholdes i motorafgiftskommissionens betænkning, I. del, finansiering af vejjudgifter, afgivet den 21. maj 1954 af den af finansministeren den 24. marts 1947 efter forhandling med ministeren for offentlige arbejder nedsatte motorafgiftskommission (i det følgende benævnt kommissionen).

Kommissionen har ganske vist udtrykkeligt fremhævet, at medlemmerne ikke ved deres underskrift har tilkendegivet deres endelige stillingtagen til de i betænkningen omhandlede spørgsmål, bortset fra de punkter, hvor dette udtrykkeligt er anført, og i øvrigt har der inden for kommissionen gjort sig principielt stærkt afvigende synspunkter gældende, bl. a. med hensyn til spørgsmålet om motorafgifternes udelukkende anvendelse til vejformål, størrelsen af de enkelte kommunegrupperes refusion af vejjudgifter m. m. Da der imidlertid inden for kommissionen har været enighed om at fremsætte et nærmere udarbejdet udkast, ganske vist suppleret med en række særudtalelser, og da de enkelte bestemmelser i udkastet er indgående belyst i betænkningen, har ministeriet fundet det rigtigt at benytte dette udkast som udgangspunkt for nærværende lovforslag. I overensstemmelse hermed redegøres der i bemærkningerne fortrinsvis for de ændringer, der er fundet anledning til at foretage i forhold til udkastet, medens man i øvrigt i væsentligt omfang har ment at kunne henholde sig til betænkningen og de deri givne udførlige bemærkninger til de enkelte bestemmelser i kommissionsudkastet.

Lovforslaget er noget ændret i forhold til det i folketingssamlingerne 1955-56 og 1956-57 fremsatte forslag. Da der ikke nu — i modsætning til tidligere — er forudsat samtidig fremsættelse af forslag til almindelig revision af motorafgiftslovgivningen, har ministeriet således fundet det rettest i nærværende forslag at forudsætte opretholdelse af den nuværende ordning, hvorefter de oprkrævede motorafgifter, eksklusiv tillægsafgiften på benzin og en del af omsætningsafgiften, anvendes til delvis dækning af kommunernes vejjudgifter m. v. eller indgår i en vejfond. I konsekvens heraf er §§ 7, 13 og 14 ændret i forhold til tidligere forslag.

De i udkastets § 2 og det udkastet vedføjede refusionskema indeholdte refusionssatser for kommunernes direkte refusion af deres vejjudgifter

er ligeledes ændret såvel i forhold til udkastet som de tidligere forslag. Hvis vejjudgifterne i 1954-55 med en skønnet forhøjelse på ca. 8 pct. lægges til grund, ville udkastets satser for 1957-58 antagelig medføre et samlet refusionsbeløb på ca. 160 mill. kr., medens refusionen ved tillægsbevillingsloven for 1956-57 kun forhøjedes til 142 mill. kr. (fra 128 mill. kr.). Hertil kommer for by- og sognekommunernes vedkommende virkningen af de refusionsregler, der i øvrigt gør ordningen gunstigere end den nuværende, hvorved det særligt må tages i betragtning, at stigende vejjudgifter automatisk giver stigende refusion, for den enkelte kommune endda efter en stigende procentsats, og at udgifterne efter forslaget vil blive refunderet straks efter udløbet af det finansår, hvori de er afholdt. Man kan ikke se bort fra, at disse regler må antages at muliggøre forøget aktivitet på vejvæsenets område i et vist antal kommuner, og i hvert fald må dette påregnes på grund af den gunstigere refusionsmæssige stilling, der opnås af tyndt befolkede kommuner med udstrakt vejnet. En merudgift må tillige påregnes, fordi reglen i §§ 3 og 9, jfr. § 13 i lov nr. 95 af 29. marts 1957 om bestyrelsen af de offentlige veje, åbner mulighed for, at biveje kan optages som landeveje af 3. klasse med den virkning, at de pågældende vejjudgifter refunderes med 75 pct., medens de 25 pct. kan fordeles mellem amtsrådet og sognerådene, hvad der for de pågældende vejstrækninger er ensbetydende med en væsentlig forøgelse af refusionen. Da ministeriet under de herskende økonomiske forhold må nære betænkelighed ved en for stærk udgiftsstigning, har man ment at måtte reducere de i udkastet forudsatte refusionssatser for by- og sognekommunernes vedkommende således, at det samlede udgiftsprovenu til refusionen kun vil vise en mindre stigning i forhold til det i 1956-57 bevilgede beløb, førend kommunernes vejjudgifter på grund af den stigende vejtrafik og de foran omtalte forbedringer i refusionsordningen måtte medføre yderligere forhøjelse. Procentsatserne i refusionskemaet er derfor fremdeles noget lavere end udkastets satser, men der er i forhold til den senest udbetalte refusion tale om en forhøjelse på gennemsnitlig ca. 10 pct., med noget større forhøjelse for egentlige landkommuner og noget mindre for bymæssige områder.

For amternes vedkommende har man på baggrund af disses i forbindelse med trafikstigningen